

Ευθύς και πλάγιος λόγος (3^η ενότητα σχολικού βιβλίου)

Ευθύς λόγος:λέγεται ο λόγος στον οποίο τα λόγια κάποιου προσώπου εκφέρονται

άμεσα,δηλαδή όπως ακριβώς τα είπε.

Π.χ.Κύριοι,συμβαίνει κάτι σοβαρό.

Πλάγιος λόγος:λέγεται ο λόγος στον οποίο τα λόγια κάποιου προσώπου εκφέρονται όχι από το ίδιο,αλλά μεταφέρονται από κάποιο άλλο πρόσωπο.

Π.χ.Ήλεγε πως συνέβη κάτι σοβαρό.

Αλλαγές κατά τη μετατροπή από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο:

- ❖ Οι κύριες προτάσεις κρίσεως γίνονται δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις.

Π.χ.Κύριοι,συμβαίνει κάτι σοβαρό.

Έλεγε στους λιμενικούς **πως** συνέβαινε κάτι σοβαρό.

- ❖ Οι κύριες προτάσεις επιθυμίας γίνονται δευτερεύουσες βουλητικές προτάσεις.

Π.χ.Να μου φιλήσεις τα παιδιά.

Της ζήτησε φεύγοντας **να** φιλήσει τα παιδιά.

- ❖ Οι ευθείες ερωτήσεις γίνονται πλάγιες ερωτήσεις.

Π.χ.Τι καιρό θα κάνει αύριο;

Ρώτησε τι καιρό θα κάνει αύριο.

- ❖ Οι δευτερεύουσες προτάσεις παραμένουν δευτερεύουσες.

Π.χ.Όταν έρθεις,φέρε και γλυκά.

Του ζήτησε **,όταν έρθει,**να φέρει και γλυκά.

- ❖ Τα πρόσωπα και οι αντωνυμίες αλλάζουν.**Το α'πρόσωπο και το β'πρόσωπο ► γ'πρόσωπο**(όχι όμως πάντα)

Π.χ.Με θεωρείς ανόητο;

Τον ρώτησε αν τον θεωρεί ανόητο.

- ❖ Τα επιρρήματα αλλάζουν ανάλογα με το νόημα.

Π.χ.Θα βρέχει αύριο και η εκδρομή μας μάλλον θα ματαιωθεί.

Ο διευθυντής είπε στους μαθητές ότι μάλλον θα έβρεχε **την επομένη** και η εκδρομή τους θα ματαιωνόταν.

Ασκήσεις στον ευθύ και πλάγιο λόγο

1. Να μετατρέψεις τις ακόλουθες προτάσεις σε πλάγιο λόγο χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα ρήματα ανάλογα με το ύφος του λόγου: **αρνούμαι,κατηγορώ,απαγορεύω,απειλώ,προειδοποιώ,ορκίζομαι,διαβεβαιώνω,υπόσχομαι** (τα ρήματα να χρησιμοποιηθούν στους παρελθοντικούς χρόνους).

Α. Θα σε προσλάβουμε στη δουλειά μας.

.....
β. Μα το Θεό, δεν το έκανα εγώ.

.....
γ. Θα έχεις κακά ξεμπερδέματα μαζί του. Να φυλάγεται!

.....
δ. Μη μιλάτε την ώρα του μαθήματος.

.....
ε. Εσύ φταις για όλα!

.....
στ. Δεν είμαι ένοχος, είμαι αθώος!

2. Να μετατρέψεις τον ευθύ λόγο σε πλάγιο:

α. Ο πρωθυπουργός σήμερα: "Δε θα γίνουν εκλογές πριν το τέλος της τετραετίας."

.....
β. Πελάτης προς τον υπάλληλο: "Δείξτε μου το νέο υπολογιστή της εταιρείας σας. Πόσο κάνει; Μπορώ να τον αγοράσω και να τον πληρώσω με δόσεις;"

.....
γ. "Αν χειριζόσουν καλά την υπόθεση, θα την κέρδιζες"

.....
δ. "Έλα την Κυριακή να σου κάνουμε το τραπέζι."

.....
ε. Ρήγας Φεραίος: "Όποιος ελεύθερα συλλογάζεται, συλλογάζεται καλά."

3. Να μετατρέψεις τον πλάγιο σε ευθύ λόγο:

α. Μου είπε ότι θα με επισκεφθεί το καλοκαίρι στο νησί μου.

.....
β. Μου υποσχέθηκε ότι θα μου το αγοράσει μόλις πληρωθεί.

.....
γ. Ήθελε να μάθει τι σκέφτομαι να κάνω.

.....
δ. Με ρώτησε χθές αν θα ερχόμουν σήμερα στο σχολείο.

.....
ε. Με συμβούλευσε να περιμένω.

.....
στ. Μας ευχήθηκε να ζήσουμε ευτυχισμένοι.

.....